

Veřejnost o Benešových dekretech

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2005, v05-02</i>
Otázky:	<i>PM.4, PM.5, PM.6</i>
Termín terénního šetření:	<i>14. – 21. února 2005</i>
Počet respondentů:	<i>1083</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>23. března 2005</i>
Zpracoval:	<i>Daniel Kunštát</i>

V únorovém šetření se CVVM SOÚ AV ČR mimo jiné několika otázkami věnovalo problematice tzv. Benešových dekretů. V souvislosti s diskusemi o tzv. Benešových dekretech se zejména v zahraničí objevují názory, že by ty z dekretů, které tvořily právní rámec odsunu, měly být zrušeny. První otázka tedy mapovala názory české veřejnosti na další platnost těchto dekretů (Znění otázky: „Odsun sudetských Němců se právně opíral o některé z dekretů prezidenta E. Beneše. Domníváte se, že...“). Nabízené varianty odpovědí a získané údaje jsou uvedeny v tabulce 1.

Tabulka 1: Benešovy dekrety....

by měly platit i nadále	64 %
měly by být zrušeny	7 %
neví	29 %

Pozn.: Zdroj Naše společnost 2005.

V současnosti se necelé dvě třetiny dotázaných (64 %) kloní k názoru, že Benešovy dekrety by měly platit i nadále. 7 % se domnívá, že by měly být zrušeny. 29 % respondentů se k dané problematice nevyjádřilo.

Porovnání nynějších a minulých dat přináší tabulka 2. Oproti výsledkům posledního šetření (červen 2004) lze konstatovat, že v této otázce nedošlo k zásadnějším změnám dřívějších postojů.

Tabulka 2: Názory na platnost Benešových dekretů – srovnání (údaje v %)

	02/03	04/06	05/02
by měly platit i nadále	67	67	64
měly by být zrušeny	5	8	7
neví	28	26	29

Pozn.: Součet ve sloupci 100 %

Další otázka byla zaměřena na současné postoje dotázaných k odsunu sudetských Němců po druhé světové válce. Přesnou formulaci otázky, nabízené varianty odpovědí a získané výsledky přináší tabulka 3.

Tabulka 3: "Hovoří se o tom, zda odsun sudetských Němců po válce byl spravedlivý. Myslíte si že..." (v %)

byl spravedlivý	54
byl nespravedlivý, je třeba se za něj omluvit	5
byl nespravedlivý a je třeba se za něj nejen omluvit, ale postižené i odškodnit nebo jim vrátit majetek	3
byl nespravedlivý, ale za minulostí je třeba udělat tlustou čáru"	19
Neví, nezajímá se	19

Z tabulky je zřejmé, že odsun považuje za spravedlivý více než polovina dotázaných (54 %), naopak celkem 27 % jej pokládá za nespravedlivý. Oproti předchozímu šetření v červnu loňského roku tedy nedošlo k výraznějším změnám (viz tabulku 4).

Tabulka 4: Názory na odsun – srovnání (v %)

	95/07	01/02	02/03	04/06	05/02
byl spravedlivý	52	47	60	56	54
byl nespravedlivý, ale za minulostí je třeba udělat tlustou čáru	24	23	20	21	19
byl nespravedlivý, je třeba se za něj omluvit	3	6	5	5	5
byl nespravedlivý a je třeba se za něj nejen omluvit, ale postižené i odškodnit nebo jim vrátit majetek"	1	2	1	3	3
Dotázaný neví, nezajímá se	30	22	14	16	19

Následující otázka byla zaměřena na to, jak tzv. Benešovy dekrety ovlivňují vztahy s okolními zeměmi.¹ Výsledky přináší tabulka 5.

Tabulka 5: Jak ovlivňují tzv. Benešovy dekrety vztahy s okolními státy (v %)

	příznivě	neovlivňují	nepříznivě	neví
Slovensko	12	65	2	21
Polsko	11	63	5	21
Maďarsko	7	63	5	25
Německo	4	22	56	18
Rakousko	4	39	35	22

Z tabulky 5 vyplývá, že se více než polovina dotázaných domnívá, že Benešovy dekrety negativně ovlivňují vztahy s Německem (56 %), více než třetina s Rakouskem (35 %).

¹ Otázka: „Myslíte si, že tzv. Benešovy dekrety dnešní vztahy ČR s těmito sousedními státy ovlivňují...“